

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: F. Buijserd		Opgesteld door: Christell de Vries, afdeling Bedrijfsvoering	
Besluitvormende vergadering: 26 mei 2016	Registratienummer collegebesluit: 16.04328	Raadsnummer: 2016-058	
Titel / onderwerp: Aanpassing tarief precariobelasting en verordening op de heffing en invordering van precariobelasting			
Samenvatting: De actualiteit rondom de precariobelasting kent drie aandachtspunten, te weten het bezwaar van Liander, de plannen tot bevrozing van het tarief en de inkomenspositie van Nieuwkoop in de regio. Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden wordt voorgesteld het tarief precariobelasting en de verordening op de heffing en invordering van precariobelasting aan te passen.			

Voorgesteld besluit:

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. Het tarief precariobelasting te verhogen en daarbij te kiezen voor variant 2, waarbij het tarief precariobelasting met ingang van 1 juni 2016 wordt vastgesteld op € 1.470 per strekkende kilometer per jaar;
2. De 2^e wijziging van de "Tarieventabel gemeentelijke belastingen en heffingen 2016" vast te stellen conform bijgevoegd besluit (bijlage 1);
3. Vast te stellen begrotingswijziging 14 - 2016 zoals opgenomen in het raadsvoorstel onder 'financiële gevolgen', waarmee de financiële gevolgen van dit voorstel in de begroting 2016-2019 worden verwerkt;
4. De verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2016 vast te stellen conform bijgevoegd besluit (bijlage 2).

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

mr. G.G.G. Sloopers
secretaris

F. Buijserd
Burgemeester

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding

De actualiteit omtrent de precariobelasting kent drie aandachtspunten, te weten het bezwaar van Liander, de plannen tot bevrozing van het tarief en de inkomenspositie van Nieuwkoop in de regio. Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden, zijn vijf varianten tot verhoging van het tarief uitgewerkt. Hieronder volgt een beschrijving van de drie aandachtspunten, de varianten worden toegelicht onder het kopje Varianten met argumenten voor en tegen.

Aandachtspunt 1: bezwaar Liander

In juli 2015 heeft Liander, eigenaar van elektriciteitskabels en gasleidingen, bezwaar aangetekend tegen de aanslag precariobelasting 2015. Begin 2016 heeft SVHW dit bezwaarschrift gegrond verklaard. Het bezwaar had betrekking op het aantal kilometers kabels en leidingen, wat te hoog zou zijn. Door de huidige stand van de techniek is men in staat alleen de voor de precariobelasting relevante kabels en leidingen (namelijk die in de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond) te meten en te tellen. Kabels en leidingen die niet in de voor de openbare dienst bestemde grond liggen (bijvoorbeeld particulier grond) zijn niet in de telling meegenomen. Dit betekent een vermindering van het aantal kilometers kabels en leidingen voor Liander van 232. Vertaald in opbrengst precariobelasting is dit circa € 205.000.

Zonder actie van de gemeente leidt dit tot een structurele derving van inkomsten van € 205.000 per jaar. In 2016 komt daar nog de vermindering van 2015 bij, dat betekent dat in 2016 de opbrengst precariobelasting incidenteel € 410.000 lager zal zijn.

Aandachtspunt 2: plannen tot bevrozing van het tarief

Al in 2004 heeft de Tweede Kamer de wens uitgesproken tot afschaffen van de precariobelasting op kabels en leidingen (Motie de Pater - van der Meer). De VNG heeft zich lang tegen deze maatregel verzet. In 2009 werd een wetsvoorstel voor advies bij de Raad van State ingediend. In maart 2010 heeft het kabinet besloten om het wetsvoorstel met het oog op de crisis niet in te dienen. In december 2010 heeft de Tweede Kamer opnieuw een motie aangenomen die ertoe strekt om zo snel mogelijk het wetsvoorstel vrijstelling precariobelasting op netwerken van nutsbedrijven in te dienen zodat dit op 1 januari 2012 in werking kan treden.

In de programmabegroting 2013-2016 heeft Nieuwkoop rekening gehouden met deze mogelijke afschaffing. Door middel van het opnemen van een afbouwregeling van 10 jaar werd de opbrengst ieder jaar verlaagd met een stelpost. Omdat er maar geen wetsvoorstel kwam werd de afbouwregeling ieder jaar doorgeschoven. In de programmabegroting 2016-2019 is deze afbouwregeling niet meer opgenomen.

Recent zijn er nieuwe ontwikkelingen. Minister Plasterk heeft bij brief van 10 februari 2016 (kenmerk: 2016-0000063138) het volgende aangegeven;

“Voor de afschaffing van precario op nutsnetwerken geldt dat dit het beste kan worden geregeld bij een komende grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Daarin kunnen de effecten worden opgevangen. Hierop vooruitlopend stuur ik dit voorjaar een wetsvoorstel naar uw Kamer om er in ieder geval voor te zorgen dat met ingang van 1 januari 2017 de tarieven voor precario op nutsnetwerken niet verder oplopen en het aantal gemeenten dat deze vorm van precario heft, niet verder stijgt. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing, maar biedt gemeenten nog tien jaar de mogelijkheid om maximaal het op 1 januari 2016 in hun gemeente geldende tarief te hanteren. Na uiterlijk tien jaar is geen precarioheffing meer mogelijk op nutsnetwerken. Deze periode kan worden bekort bij een grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied.”

Minister Plasterk heeft aangegeven de bevrozing per 1 januari 2016 te willen laten ingaan maar gezien het lange verleden van het voorgenomen wetsvoorstel (vanaf 2004) is het goed mogelijk dat deze datum wordt bijgesteld. Nu handelen is daarom van belang.

Aandachtspunt 3: positie in de regio

Naast compensatie van het Liander-bezwaar is er nog een tweede omstandigheid die aanleiding kan zijn tot een verhoging van het tarief precariobelasting op leidingen. Het tarief van de gemeente Nieuwkoop (artikel 6 van de tarieventabel, vanaf 1 januari 2016 € 885 per strekkende kilometer per jaar) is opvallend laag ten opzichte van omliggende gemeenten. Inwoners van Nieuwkoop betalen via hun gas- en elektriciteitsrekening de lasten van de hoge tarieven in de regio, zonder dat hun eigen gemeente daarvan profiteert. Andere gemeenten kunnen iets voor hun burgers terugdoen, Nieuwkoop niet. Waterbedrijven belasten doorgaans de precariobelasting rechtstreeks door aan de afnemers. De inwoners van de gemeente Nieuwkoop krijgen via Oasen de verhoging van het tarief doorbelast. In de periode 2014-2015 berekende Oasen circa € 13 per jaar door aan de inwoners van Nieuwkoop voor precariobelasting.

Beoogd (maatschappelijk) effect

1. Voldoen aan de doelstellingen in de begroting
2. een rechtmatige heffing en invordering van precariobelasting
3. aansluiten bij de in de regio geheven tarieven precariobelasting op leidingen

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis

De tarieventabel gemeentelijke belastingen en heffingen 2016 welke op 10 december 2015 is vastgesteld. En de verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting welke op 13 december 2013 is vastgesteld.

Participatie / betrokken partijen / personen

De 2^e wijziging tarieventabel gemeentelijke belastingen en heffingen 2016 en de verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2016 is in samenwerking met SVHW opgesteld.

Duurzaamheidsaspecten

Geen

Varianten met argumenten voor en tegen

Varianten

Gelet op de plannen van minister Plasterk kan met een wijziging van het tarief niet worden gewacht tot 2017. De plannen zijn immers gericht op bevrozing van het tarief 2016. Om die reden zijn de varianten alle gericht op aanpassing van het tarief per 1 juni 2016. De vijf varianten zijn als volgt uitgewerkt:

1. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomstenderving direct (ook in 2016) compenseert en gaat in 2017 terug naar het niveau dat past bij de opbrengstraming van de meerjarenbegroting;
2. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomstenderving direct (ook in 2016) compenseert en blijft in 2017 op hetzelfde niveau;
3. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomstenderving met ingang van 2017 compenseert;
4. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomenspositie van Nieuwkoop gelijktrekt ten opzichte van de regio;

De tarieven voor precariobelasting op kabels en leidingen van gemeenten in de regio zijn onderzocht. Van de gemeenten die deze belasting heffen staan de tarieven voor kabels en leidingen per 1 januari in onderstaande tabel.

Gemeente	Tarief per km per jaar
Nieuwkoop	€ 885
Waddinxveen	€ 1.080
Leiderdorp	€ 1.158
Bodegraven-Reeuwijk	€ 1.260
Voorschoten	€ 2.220
Alpen a/d Rijn	€ 2.250
Gouda	€ 2.250
Diemen	€ 2.300
Haarlemmermeer	€ 2.500
De Ronde Venen	€ 2.580
Wassenaar	€ 2.740
Aalsmeer	€ 3.400
Oegstgeest	€ 3.960
Uithoorn	€ 4.100
Zoeterwoude	€ 4.150
Kaag en Braassem	€ 4.270
Leiden	€ 4.300
Gemiddeld tarief regio	€ 2.700

Uit de tabel blijkt dat het tarief in Nieuwkoop veruit het laagste tarief is.

Voorgesteld wordt om deze regionale ongelijkheid op te heffen en het tarief te verhogen naar het gemiddelde peil van de regio.

5. Het tarief wordt niet aangepast.

<p>1. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomstenderving direct compenseert, en gaat in 2017 terug naar het niveau dat past bij de opbrengstraming van de meerjarenbegroting;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tarief wordt met ingang van 1 juni 2016 € 1.470 • Het tarief wordt met ingang van 1 juni 2017 € 1.225 • Opbrengst precariobelasting 2016 € 740.000 • Opbrengst precariobelasting 2017 € 740.000 	
Voordelen	Nadelen
Begrotingsdoelstelling wordt vanaf 2016 gehaald	Het tarief van Nieuwkoop sluit niet aan bij de tarieven in de regio terwijl de burgers via een doorberekening van de netwerkbeheerders meebetalen aan de precarioheffingen van andere gemeenten
In de toekomst zeker stellen van de opbrengst precariobelasting (zie kanttekeningen), uitstel reparatie tarief naar 1 januari 2017 is een risico	Burger wordt belast voor precariobelasting, doorbelasting Oasen gaat over 2016 met circa € 8 per inwoner per jaar omhoog
	Incidentele vermindering opbrengst Liander over 2015 € 205.000 wordt in 2016 niet gecompenseerd

- 2. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomstenderving direct**

<p>compenseert, en blijft in 2017 op hetzelfde niveau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tarief wordt met ingang van 1 juni 2016 € 1.470 • Het tarief wordt met ingang van 1 juni 2017 € 1.470 • Opbrengst precariobelasting 2016 € 740.000 • Opbrengst precariobelasting 2017 € 887.880 	
Voordelen	Nadelen
Begrotingsdoelstelling wordt vanaf 2016 gehaald	Het tarief van Nieuwkoop sluit niet aan bij de tarieven in de regio terwijl de burgers via een doorberekening van de netwerkbeheerders meebetalen aan de precarioheffingen van andere gemeenten
In de toekomst zeker stellen van de opbrengst precariobelasting (zie kanttekeningen), uitstel reparatie tarief naar 1 januari 2017 is een risico	Burger wordt belast voor precariobelasting, doorbelasting Oasen gaat met circa € 8 per inwoner per jaar omhoog
	Incidentele vermindering opbrengst Liander over 2015 € 205.000 wordt in 2016 niet gecompenseerd

<p>3. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomstenderving vanaf 2017 compenseert;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tarief wordt met ingang van 1 juni 2016 € 1.225 • Opbrengst precariobelasting 2016 € 654.000 • Opbrengst precariobelasting 2017 € 740.000 	
Voordelen	Nadelen
Begrotingsdoelstelling wordt vanaf 2017 gehaald	Begrotingsdoelstelling wordt in 2016 niet gehaald
In de toekomst zeker stellen van de opbrengst precariobelasting (zie kanttekeningen), uitstel reparatie tarief naar 1 januari 2017 is een risico	Het tarief van Nieuwkoop sluit niet aan bij de tarieven in de regio terwijl de burgers via een doorberekening van de netwerkbeheerders meebetalen aan de precarioheffingen van andere gemeenten
	Burger wordt belast voor precariobelasting, doorbelasting Oasen gaat met circa € 5 per inwoner per jaar omhoog
	Incidentele vermindering opbrengst Liander over 2015 € 205.000 wordt in 2016 niet gecompenseerd

<p>4. Het tarief wordt aangepast tot een niveau dat de inkomenspositie van Nieuwkoop gelijktrekt ten opzichte van de regio;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tarief wordt met ingang van 1 juni 2016 € 2.700 • Opbrengst precariobelasting 2016 € 1.175.000 • Opbrengst precariobelasting 2017 € 1.631.000 	
Voordelen	Nadelen
Begrotingsdoelstelling wordt vanaf 2016 gehaald	Burger wordt belast voor precariobelasting, doorbelasting Oasen gaat met circa € 26 per inwoner per jaar omhoog
Het tarief van Nieuwkoop sluit aan bij de tarieven in de regio waar de burger toch al voor betaald (ivm doorberekening van de netwerkbeheerders)	

van precarioheffingen van andere gemeenten).	
In de toekomst zeker stellen van de opbrengst precariobelasting (zie kanttekeningen), uitstel reparatie tarief naar 1 januari 2017 is een risico	
Incidentele vermindering opbrengst Liander over 2015 € 205.000 wordt in 2016 gecompenseerd	

5. Het tarief wordt niet aangepast; <ul style="list-style-type: none"> • Het tarief blijft € 885 • Opbrengst precariobelasting 2016 en 2017 € 535.000 	
Voordelen	Nadelen
Burger wordt niet extra belast voor precariobelasting. Doorbelasting Oasen blijft gelijk.	Begrotingsdoelstelling wordt in 2016 en 2017 niet gehaald
	Het tarief van Nieuwkoop sluit niet aan bij de tarieven in de regio terwijl de burgers via een doorberekening van de netwerkbeheerders meebetalen aan de precarioheffingen van andere gemeenten
	Uitstel reparatie tarief naar 1 januari 2017 of nog later is een risico ivm het verwachte wetsvoorstel
	Incidentele vermindering opbrengst Liander over 2015 € 205.000 wordt in 2016 niet gecompenseerd

Keuze

Het college stelt voor om voor variant 2 te kiezen. Daarin worden de gedeerde inkomsten (als gevolg van de verminderde aanslag) van Liander in 2016 gecompenseerd. De incidentele tegenvaller (vermindering over 2015 à € 205.000) over 2015 wordt incidenteel opgevangen. Het verhoogde tarief (€ 1.470 per km) in 2017 zal de opbrengst precariobelasting circa € 145.000 boven de raming in de begroting liggen. Ten opzichte van de tarieven in de regio schuift Nieuwkoop licht op, maar blijft aan de lage kant. De lastenverhoging voor de burger (doorbelasting van waterleidingbedrijf Oasen) stijgt in 2017 niet ten opzichte van 2016.

Verordening precariobelasting

Om het kunnen heffen van twee verschillende tarieven in één jaar mogelijk te maken en om aan te sluiten bij jurisprudentie en eventuele risico's te beperken worden enkele aanpassingen van de verordening voorgesteld. Het gaat om de volgende aanpassingen;

- a) Artikel 1, het jaar wordt verdeeld over 2 perioden, periode 1; 1 januari tot en met 31 mei en periode 2; van 1 juni tot en met 31 december in verband met het nieuwe tarief vanaf 1 juni 2016;
- b) Artikel 3 wordt uitgesplitst in lid 1 en 2 waarbij onderscheid wordt gemaakt naar leidingen, kabels en buizen van een netbeheerder die op grond van de Gaswet of de Elektriciteitswet is aangewezen en overige leidingen, kabels en buizen;
- c) Artikel 4 in onderdeel b wordt een verwijzing gemaakt naar artikel 229 lid 1 onderdeel a van de gemeentewet
- d) Artikel 8 in lid 2 en in lid 3 wordt een aanpassing gemaakt in verband met het bestaan van 2 perioden (zie a)

Uit praktische overwegingen wordt voorgesteld de huidige verordening in te trekken en een nieuwe verordening vast te stellen.

Voorgesteld besluit

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. Het tarief precariobelasting te verhogen en daarbij te kiezen voor variant 2, waarbij het tarief precariobelasting met ingang van 1 juni 2016 wordt vastgesteld op € 1.470 per strekkende kilometer per jaar;
2. De 2^e wijziging van de "Tarieventabel gemeentelijke belastingen en heffingen 2016" vast te stellen conform bijgevoegd besluit (bijlage 1);
3. Vast te stellen begrotingswijziging 14 - 2016 zoals opgenomen in het raadsvoorstel onder 'financiële gevolgen', waarmee de financiële gevolgen van dit voorstel in de begroting 2016-2019 worden verwerkt;
4. De verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2016 vast te stellen conform bijgevoegd besluit (bijlage 2).

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen

De kans bestaat dat de wetswijziging vóór 31 december 2016 ingaat en een bevroering van het tarief per 1 januari 2016 in. Dit betreft een onbeheersbaar risico.

Financiële en juridische gevolgen

De wijziging van het tarief precariobelasting heeft geen juridische consequenties. De financiële consequenties van variant 2 zijn verwerkt in bijgevoegde begrotingswijziging nummer 14. Een eventueel voorstel voor lastenverlichting volgt in de programmabegroting 2017-2020. Aan het opleggen van twee verschillende tarieven precariobelasting in 2016 zijn geen extra uitvoeringskosten verbonden.

nr. 14

Programma X € 1.000	Structurele doorwerking							
	2016		2017		2018		2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Ruimtelijke ontwikkeling								
2 Ruimtelijk beheer								
3 Sociaal domein								
4 Bestuur en dienstverlening								
5 Algemene dekkingsmiddelen		-203		149		149		149
Saldo	0	-203	0	149	0	149	0	149
Mutaties reserves								
1 Ruimtelijke ontwikkeling		0						
2 Ruimtelijk beheer								
3 Sociaal domein		0		0				
4 Bestuur en dienstverlening								
5 Algemene dekkingsmiddelen		0		0				
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	-203	0	149	0	149	0	149
Per saldo *)		203		-149		-149		-149

*) Let op: Een 'min'teken betekent een voordeel

Bijlagen

- Tarieventabel gemeentelijke belastingen en heffingen 2016 inclusief 1^e en 2^e wijziging
- Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2016 (met wijzigingen zichtbaar)

Advies meningsvormende raad I 12 mei 2015

De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een discussiestuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering op verzoek van SGP-CU, VVD en MPN-PN.